

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Bc. Zuzana Říhová**

NÁZEV PRÁCE: **Mosul očima evropských cestovatelů 16. - 19. století**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **PhDr. Miroslav Melčák, Ph.D.** TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **velmi dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **výborně**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **velmi dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **velmi dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **velmi dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: velmi dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení:

Autorka splňuje zadání práce jen částečně. Nedostatečně se vyjádřila k druhé části zadání, na jejímž základě měla poznatky evropských cestovatelů z 16. - 19. století konfrontovat s historicko-archeologickou literaturou k tématu, mapující vývoj a podobu města v období od 7. do 19. století. Učinila tak jen částečně (období 6. - 13. století) ve velice omezeném prostoru (3 strany textu) a na základě příliš omezeného materiálu - v podstatě cituje jen Boswortha 2007. V první, stěžejní části práce však využívá dostupný materiál důsledně - zpracovává cca 25 titulů.

Práce je přiměřeného rozsahu, přehledně členěná, psaná dobrým jazykem, nicméně se v ní vyskytují překlepy, syntaktické i gramatické prohřešky (např. mongolská vojska dobyli, či rodiny vládli), nicméně rovněž v přiměřené míře.

Bohužel však musím konstatovat, že autorka vůbec nezvládla přepisy místních arabských názvů do čestiny. Držela se anglických prepisů, aniž by si uvědomila, že anglické "j" neodpovídá českému "j" nýbrž "dž". Proto v celém textu velmi často narážíme na nesmyslná osobní jména, názvy dynastií a toponyma jako např. Jezira (namísto Džezira, či Džazira - s. 7, 62), al-Jalili (namísto al-Džalili - s. 8, 17), Bab Jedid (namísto Báb Džadíd - s. 72), Bab Jisr (namísto Báb Džisr - s. 73), či mešita Mujáhidů (namísto mešita Mudžáhidů) a mnoho jiných případů. Podobně viz anglické "sh" odpovídající českému "š" - a proto ne Shit, nýbrž Šit (s. 52

Za výraz naprosté neznalosti nejzákladnějších historických souvislostí (snadno dohledatelných v české vědecké produkci) pak považuji použití termínu Seljukovci (namísto Seldžuci - s. 19), či Ottomani (namísto Osmani - s. 64) nebo otomanská říše (namísto Osmanská říše - s. 45), syrijská (sic!) ortodoxní církev (namísto syrská), aj.

Na místě by bylo rovněž seznámit se se základní architektonickou terminologií - věnuje-li se autorka místní architektuře - v původním jazyce, aby bylo např. používáno správně "iwán" namísto "aiwan" (s. 35).

Úroveň analýzy informací je na dobré úrovni, nicméně i zde se autorka dopouští prohřešků, zvláště když se pouští do vyjadřování vlastního stanoviska. Jako velmi zavádějící považuji například její veskrze orientalistické tvrzení, že (parafrázuji) pečlivým prozkoumáním arabských, syrských, tureckých či perských pramenů můžeme dostat jen poněkud úzce zaměřený pohled na věc, objektivnější pohled pak získáme prostřednictvím evropských cestovatelů (s. 9). Na základě vlastní zkušenosti s četbou dobových pramenů týkajících se i mosulské oblasti mohu konstatovat pravý opak. Místní autoři nám poskytují mnohem plastičtější a podrobnější pohled na mosulské prostředí než jakýkoli autorkou citovaný evropský cestovatel. Uvědomuji si - na obranu autorky diplomové práce - že k proniknutí do těchto pramenů je nezbytná znalost jejich jazyka.

Nebo na s. 12: (parafrázuji) některé středověké spisy byly psány na popud panovníka za účelem vylepšení celkového obrazu. - Ano, mohlo se to týkat vylepšení morálního obrazu panovníka, netýkalo se to však v žádném případě jeho stavitelské činnosti, ta byla a dodnes mnohdy je ověřitelná přímo v terénu.

Patrně neznalostí arabštiny (která zde není výtkou, nýbrž konstatováním) je způsobeno to, že se autorka uchyluje při hledání informací o středověkém městě k pochybným zdrojům. Není zrovna standardním - není-li to přímo nepřipustné -, aby byl v diplomové práci použit jako jeden ze zdrojů (několikrát citovaný) turistický průvodce (Dabrowska - Hann 2008) nebo anglická verze webové stránky Mosulského magistrátu (www.mosulbaladiya.gov.iq), jejichž jazyková úroveň svedla autorku např. k užití spojení jako "Brána u palácové pláže" - namísto břehu, či nábřeží. Autorka navíc některé již zkomolené termíny na stránkách magistrátu dále komolila a "stvořila" tak Bab al-Madi (doslova brána minulosti) namísto Báb al-Imádi (Imádiho brána - vztahuje se k Imáduddínovi Zengímu), nebo nesmyslné Bab Ejen Khreat namísto Báb Ejn Kebrit (Brána sirného pramene), nebo Bab Sinjar, dle autorky "Brána do poli", což je ve skutečnosti Sindžárská brána, která se dříve nazývala Báb al-Majdán, tj. brána u majdánu ("hippodrom"), jenž autorka nesprávně chápe jako "pole". (s. 19-20).

Z dalších nepřesností uvedme např. nesprávný přepočítání tří mílů, jenž ve skutečnosti činí 5,8 km, nikoli 4,8 km, či užití spojení "most lodí" - autorka má patrně na mysli pontonový most, spojení "kúfické a arabské písmo" - ve skutečnosti kúfické písmo je druh arabského písma, na s. 51 - Kaimaz namísto Kaimar, s. 47 - "zed' kibla" - kibla není zed' ale modlitební směr k Mekce, a bohužel mnoho dalších.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

Ve svém výčtu architektonických objektů uvádíte kromě opevnění a bran jen cca 20 položek. Blíží se toto číslo průměrnému výčtu u jednotlivých autorů, nebo jste provedla výraznou selekci?

Můžete zdůvodnit, proč jste tak zásadně omezila zhodnocení četnosti a rozmístění architektonických prvků v předosmanském období, jež by umožnilo skutečné srovnání s obdobím osmanským?

Vaše práce je o evropských cestovatelích, možná by se slušelo jednotlivé osoby (alespoň ty nejdůležitější) v kostce představit.

DATUM: 15. 5. 2014

PODPIS:

